

Datum: 2022-10-14

Er beteckning: 21-10605

Vår beteckning: SJCM-2022-0002-016

Vår kontakt: Pär Helgesson

Extra konsultation om täckningskrav i auktionsförfarande för tilldelning av tillstånd i 900 MHz-, 2,1 GHz- och 2,6 GHz-banden

SJ AB (SJ) vill lämna synpunkter i rubricerat ärende.

SJ välkomnar att PTS utvecklat täckningskraven i den kommande auktionen i en mer målorienterad riktning och att de nu även omfattar 2,1 GHz- och 2,6 GHz-banden! Vi anser dock att de föreslagna kraven och modellen för uppföljning av dessa inte är tillräckligt skarpa och tydliga. Risken är därför påtaglig att varken målen i regeringens bredbandsstrategi om täckning längs järnvägarna eller resenärers och tågforetags behov om en pålitlig uppkoppling med god kapacitet kommer att nås.

Kapacitet

Ett fullsatt X 2000 har 360 platser och de nya regionalstågen i Mälardalen har 350 platser. En stor andel av tågen mellan Stockholm och Malmö/Göteborg är fullsatta. SJ kör därför redan på några avgångar dubbla X 2000-tåg och detta kommer att bli betydligt vanligare när våra nya snabbtåg för 250 km/h (även de med 360 platser) börjar levereras om något år. Kapacitetskraven längs järnvägarna måste därför anpassas till att kunna möta behoven från tåg med drygt 700 passagerare där en stor del av dem är uppkopplade. Likaså kommer allt fler av tågens ombordsystem att vara uppkopplade.

SJ anser därför att kapacitetskravet på minst 30 Mbit/s (nedlänk) och synnerligen låga 256 kbit/s (upplänk) är långt ifrån tillräckligt. Vi noterar att Tyskland 2019 formulerade krav på minst 100 Mbit/s senast i slutet av 2022. Med hänsyn till att tillståndstiden för dessa frekvenser är 2026–2048/2050 borde krav på 200–300 Mbit/s vara gångbart. Alternativt ett något lägre utgångskrav kombinerat med en upptrappingsstege för att ta höjd för och möta framtida behov och tillämpningar.

Mätbarhet och uppföljning

Avgörande för att kraven skall realiserats är en tydlig definition av både kraven, hur de skall följas upp och när de kommer att följas upp. Exempelvis bäddar förslaget skrivning om att mätningen skall ske med en ospecificerad handhållen terminal för framtida tvister om tolkningen. Likaså behöver det specificeras om mätningen skall ske av en person som står bredvid spåret och är ensam uppkopplad mot en basstation eller om mätningen skall ske på ett fullsatt tåg med många samtida användare uppkopplade.

Utbyggnadshastighet

För 2,1 GHz- och 2,6 GHz-banden anges att täckning och kapacitet i enlighet med kraven skall vara på plats längs de utpekade sträckorna senast 31 december 2030, det vill säga fem år efter tillståndstidens början och drygt 7 år efter tilldelningsbeslutet. SJ anser att detta krav behöver skärpas betydligt.

För 900 MHz-bandet anges inte när kraven på täckning och kapacitet skall vara realiserade. Förslagsvis anges minst samma tidskrav som för 2,1 GHz- och 2,6 GHz-bandet.

900 MHz-bandet

Täcknings- och utbyggnadskravet föreslås baseras på regionernas prioritering av täckningsbrister inom respektive region. Det är därför både oklart och chansartat i vilken utsträckning kraven kommer att omfatta järnvägarna i respektive region. Järnvägarna passerar som regel flera regioner och en stor del av resandet går över regiongränser. Risken är påtaglig att en region prioriterar täckning längs järnvägarna medan en angränsande region inte gör det med resultat att resenärerna kommer att få en väldigt blandad upplevelse.

God täckning och kapacitet på 900 MHz-bandet är speciellt viktigt längs med de järnvägar som inte omfattas av de föreslagna kraven på 2,1 GHz- och 2,6 GHz-bandet. SJ noterar att förslaget även fortsatt är att täcknings- och kapacitetskraven begränsas till endast ett av de sex block som auktioneras ut. Vi befarar att det inte är tillräckligt. Vår oro förstärks av att kravet på en kraftig reduktion av sändareffekten på detta band ligger fast vilket kommer att få en mycket negativ påverkan på yttäckningen, i synnerhet för de fem block som inte omfattas av täckningskravet.

Även om kravet på reducerad effekt på sändarna på 900 MHz-bandet egentligen inte omfattas av konsultationen vill SJ ändå lyfta möjligheten att undersöka möjligheten att ta bort detta krav genom att förlänga den befintliga filterlösningen så att den fasas ut samtidigt med avvecklingen av GSM-R.

2,1 GHz- och 2,6 GHz-bandet

SJ välkomnar att det för 2,1 GHz- och 2,6 GHz-bandet ställs krav på täckning och kapacitet specifikt längs några utpekade järnvägssträckor. Vi delar uppfattningen att de utpekade sträckorna är de mest trafikerade. Likväl skulle vi gärna se en komplettering då flera viktiga reserelationer nu endast delvis omfattas, till exempel Ostkustbanan till Sundsvall, Dalabanan till Falun och Borlänge samt Värmlandsbanan till Karlstad och i förlängningen Oslo.

Bättre täckning och kapacitet längs järnvägarna skulle öka tågets attraktionskraft och därmed bidra till att realisera regeringens och EU:s tydligt uttalade ambitioner och mål att den energieffektiva och redan elektrifierade och klimatsmarta järnvägen skall stå för en betydligt större andel av resandet och transportarbetet. En bättre mobiltäckning längs järnvägarna blir därmed även en viktig faktor i klimatomställningen av transportsystemet och samhället.

Vi hänvisar även till vårt svar 2022-03-23 på föregående konsultation.

För SJ AB

Pär Helgesson, ansvarig samhällskontakter och strategisk infrastruktur